

Algemene Rekenkamer
T.a.v. drs. E. Irrgang en drs. C. van der Werf
Postbus 20015
2500 EA DEN HAAG

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Rijnstraat 8
2515 XP DEN HAAG
telefoon 088-7157000
postadres Postbus 30203
2500 GE DEN HAAG

datum 10 januari 2023
onderwerp Bestuurlijke reactie COA
Focusonderzoek
opvangcapaciteit voor
asielzoekers
ons kenmerk
uw brief

Geachte heer Irrgang en heer Van der Werf,

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van uw conceptrapport 'Focus op opvangcapaciteit voor asielzoekers'. Ik wil de Algemene Rekenkamer allereerst danken voor zijn betrokkenheid bij het onderwerp en maak graag van de gelegenheid gebruik om een bestuurlijke reactie te geven.

De beschrijvingen in het rapport zijn in algemene zin herkenbaar. Het rapport ondersteunt de ambitie van het COA om toe te werken naar een stabiel en toekomstbestendiger opvangsysteem, met een daarbij passende financieringssystematiek. Het COA is met het ministerie van Justitie en Veiligheid in gesprek over het toekomstige, stabiele opvangsysteem en hoe dit eruit moet komen te zien. Daarbij wordt gewerkt aan meer inzicht in de kosten van op- en afschalen en aan een berekening om te komen tot een gedegen onderbouwd voorstel voor een aan te houden vaste voorraad aan opvangcapaciteit voor asielzoekers. Dit moet leiden tot een wetwijziging van de financieringssystematiek van het COA. Daarbij merk ik op dat de middelen uit het coalitieakkoord, waar in het conceptrapport naar wordt verwezen, in het afgelopen jaar en huidige jaar worden ingezet voor het opvangen van de huidige crisis (zgn. mpp gelden). Daarmee zijn de middelen nog niet ingezet voor het inrichten van een stabiel en toekomstbestendiger opvangsysteem.

Correspondentie uitsluitend
aan het postadres met
vermelding van de datum en
het kenmerk van deze brief

Meer specifiek wil ik graag in reactie op het conceptrapport meegeven dat ten aanzien van de kosten van op- en afschalen een groot deel van de kosten wél inzichtelijk gemaakt kan worden door het COA. In elk geval is er zicht op de kosten van de noodopvang. De kosten van op- en afschalen zijn echter breder dan alleen dat. De gemeentelijke kosten (van bijvoorbeeld crisisnoodopvang) zijn niet in de COA-administratie opgenomen. Daarnaast zijn er ook allerlei maatschappelijke kosten van op- en afschalen, die niet direct zijn te kwantificeren, denk bijvoorbeeld aan maatschappelijke onrust bij het openen of juist weer sluiten van locaties of juist aan humane aspecten onder bewoners bij een toename van verhuisbewegingen door het op- en afschalen. Het is volstrekt begrijpelijk dat het focusonderzoek, zoals de naam al suggereert, focust op een specifiek onderdeel van het op- en afschalen, namelijk het budgettaire deel. De context is echter breder en ook allerlei aspecten op het vlak van humaniteit, duurzaamheid, bestuurlijke rust, veiligheid en leefbaarheid spelen mee in het pleidooi van het COA voor een stabiel opvangsysteem, naast de financiële aspecten. Dat laat onverlet dat het conceptrapport de boodschap van het COA ondersteunt dat het voortdurend op- en afschalen niet wenselijk is en dat er veel kosten en maatschappelijke onrust voorkomen kan worden door toe te werken naar een stabiel en toekomstbestendig opvangsysteem met bijbehorende financieringssystematiek.

Tot slot, de inhoud van het rapport is naar mijn mening niet alleen nuttig voor het reeds lopende traject in de driehoek van opdrachtgever – eigenaar – opdrachtnemer over de inrichting van een stabiel en toekomstbestendig opvangsysteem, maar ook voor de door de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid ingezette trajecten rondom de fundamentele heroriëntatie van het asielbeleid en de wet gemeentelijke taak mogelijk maken opvangvoorzieningen, vanwege de onderlinge samenhang daarmee.

Hoogachtend,
Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Dr. M. Schoenmaker
Bestuursvoorzitter